

Pastatų energinio efektyvumo didinimas: gyvenamųjų namų renovavimo strategija ir veiksmų planas

Pranešėja:

Būsto skyriaus vedėja

Elvyra Radavičienė

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

Statybos ir būsto departamentas

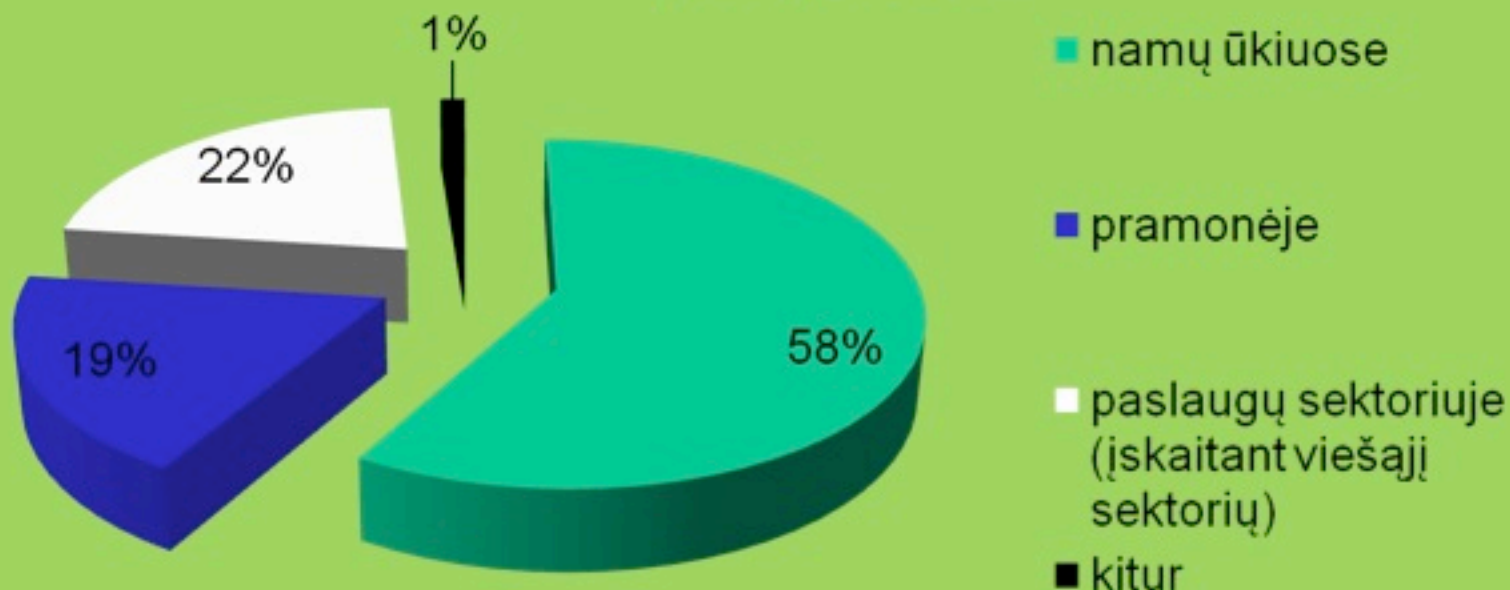
Vilnius

Esama padėtis: energijos suvartojimas

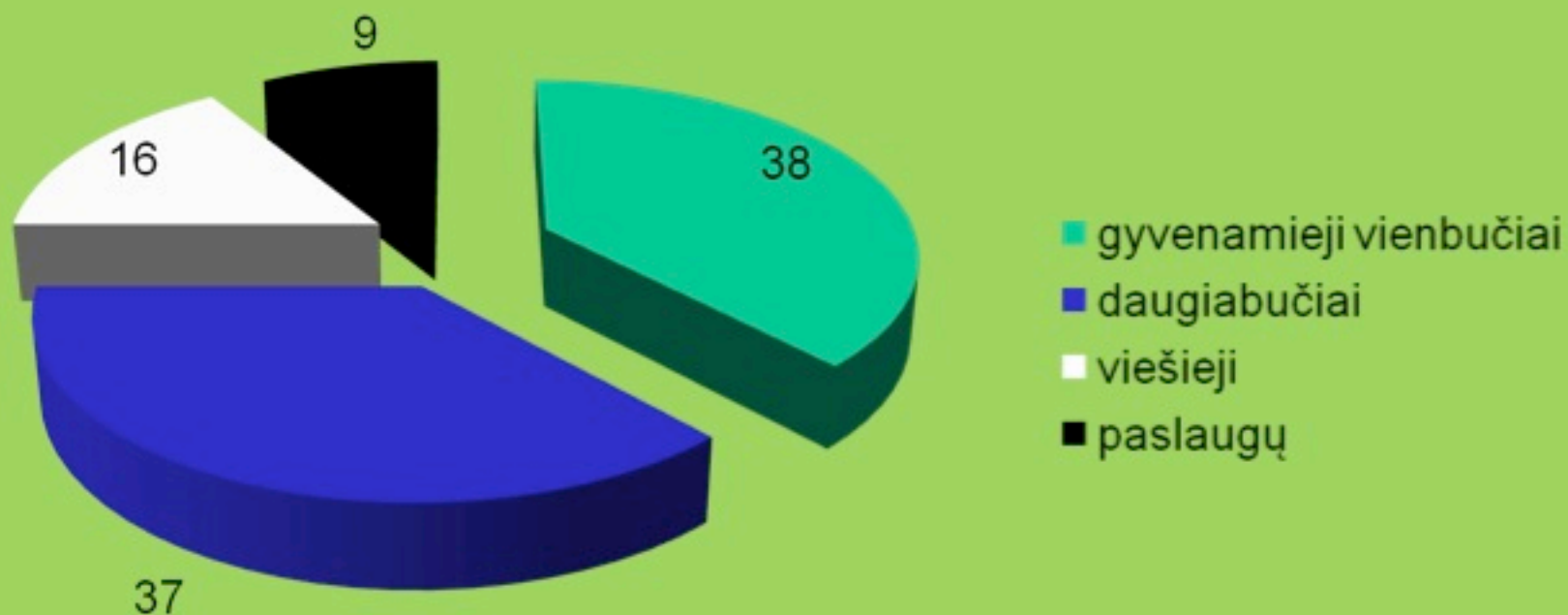
Galutinis šiluminės energijos suvartojimas (Gwh), 2009 m

Esama padėtis: pastatų pasiskirstymas pagal paskirtį (be gamybinių, pagalbinio ūkio, sodo ir spec. paskirties pastatų)

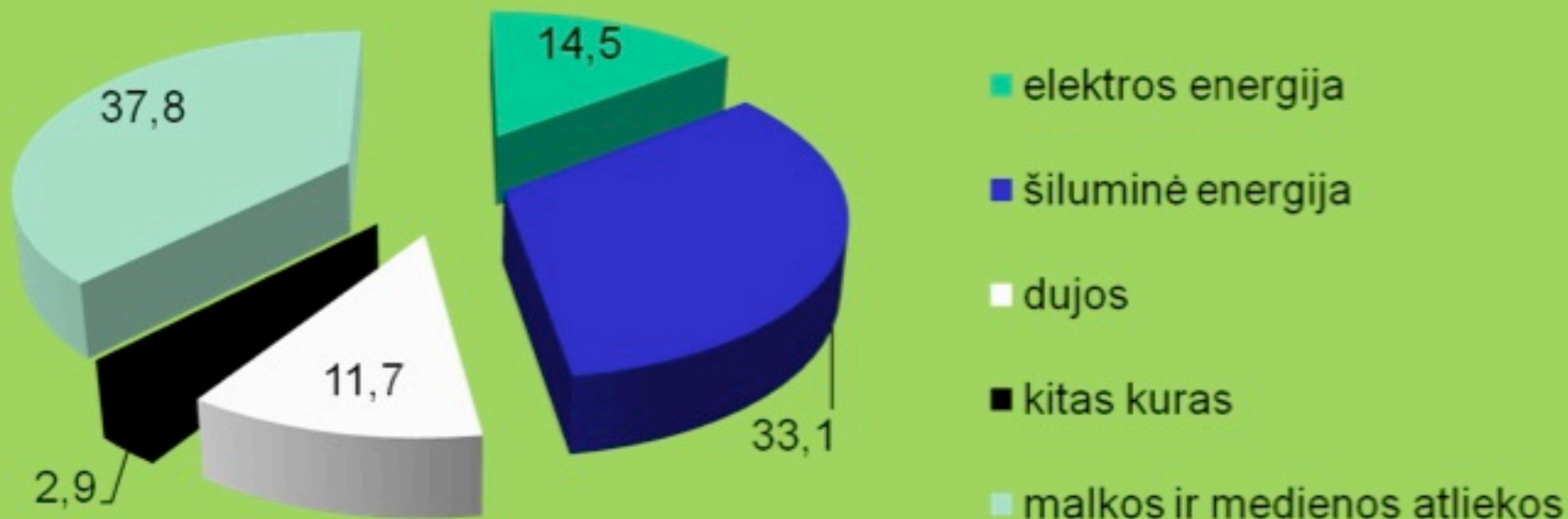
Pasiskirstymas pagal pastatų plotą (procentais)

Esama padėtis: energijos suvartojimas

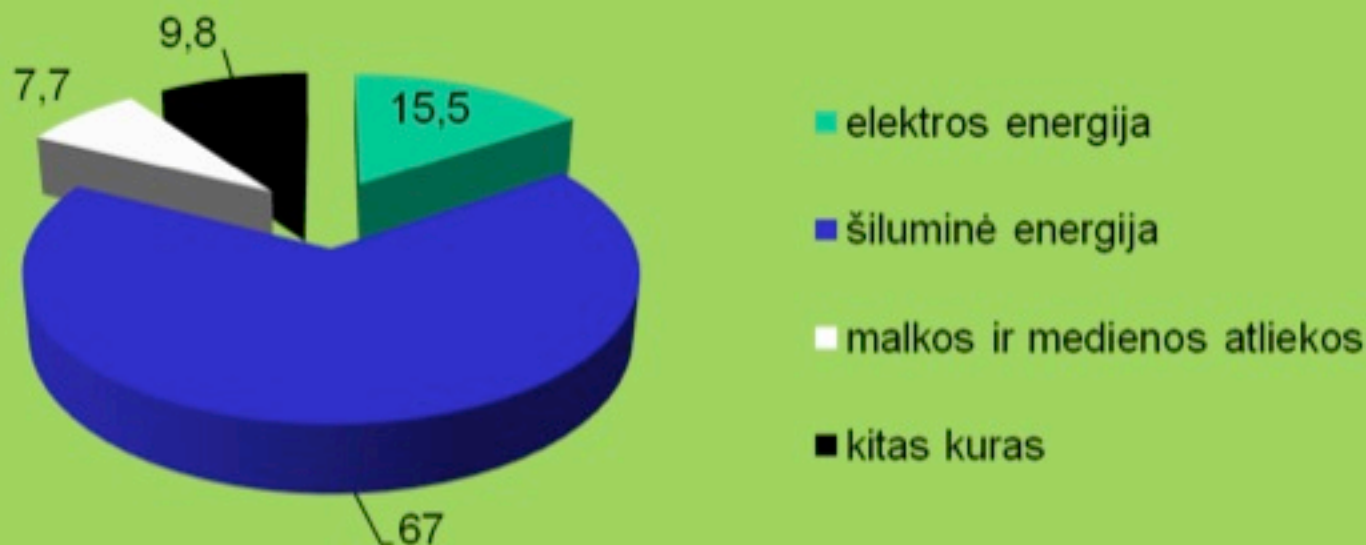
A. Energijos suvartojimo namų ūkiuose pasiskirstymas pagal kuro ir energijos rūšis (procentais), 2009 m.

Esama padėtis: energijos suvartojimas

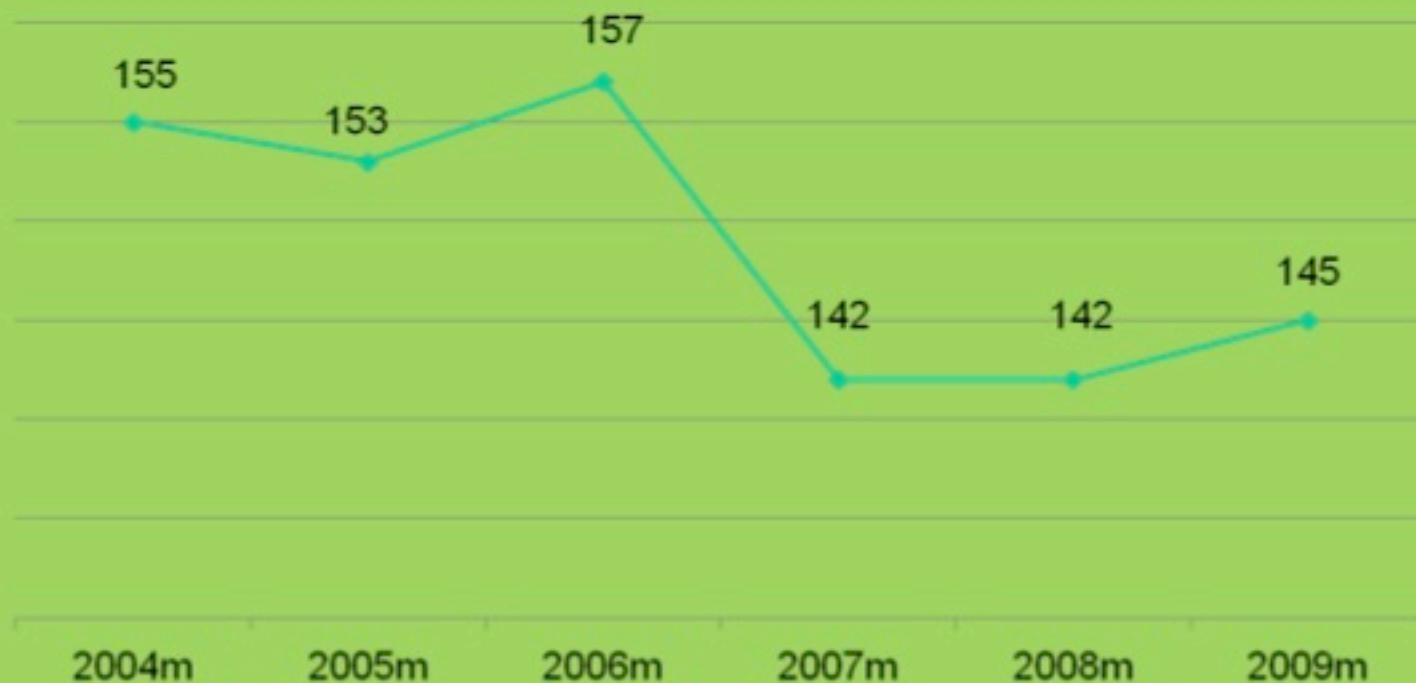
B. Vidutinio energijos suvartojimo daugiabučiuose pasiskirstymas pagal energijos ir kuro rūšis (procentais), 2009 m.

Esama padėtis: energijos suvartojimas

Šiluminės energijos lyginamasis suvartojimas namų ūkiuose (kWh/m²/metus)

Esama padėtis: gyvenamųjų namų atnaujinimas

Statistikos departamento tyrimai 2009 m.

per pastaruosius 10 metų įgyvendintos
atnaujinimo priemonės 64,8 proc. būstų, daugiausia gyventojų lėšomis
mieste – 67,5 proc. kaime – 58,5 proc.

atnaujintuose būstuose:

pakeisti langai – 87,7 proc.

pakeistos lauko durys – 95 proc.

atnaujintas ir/ar apšiltintas stogas – 33,3 proc.

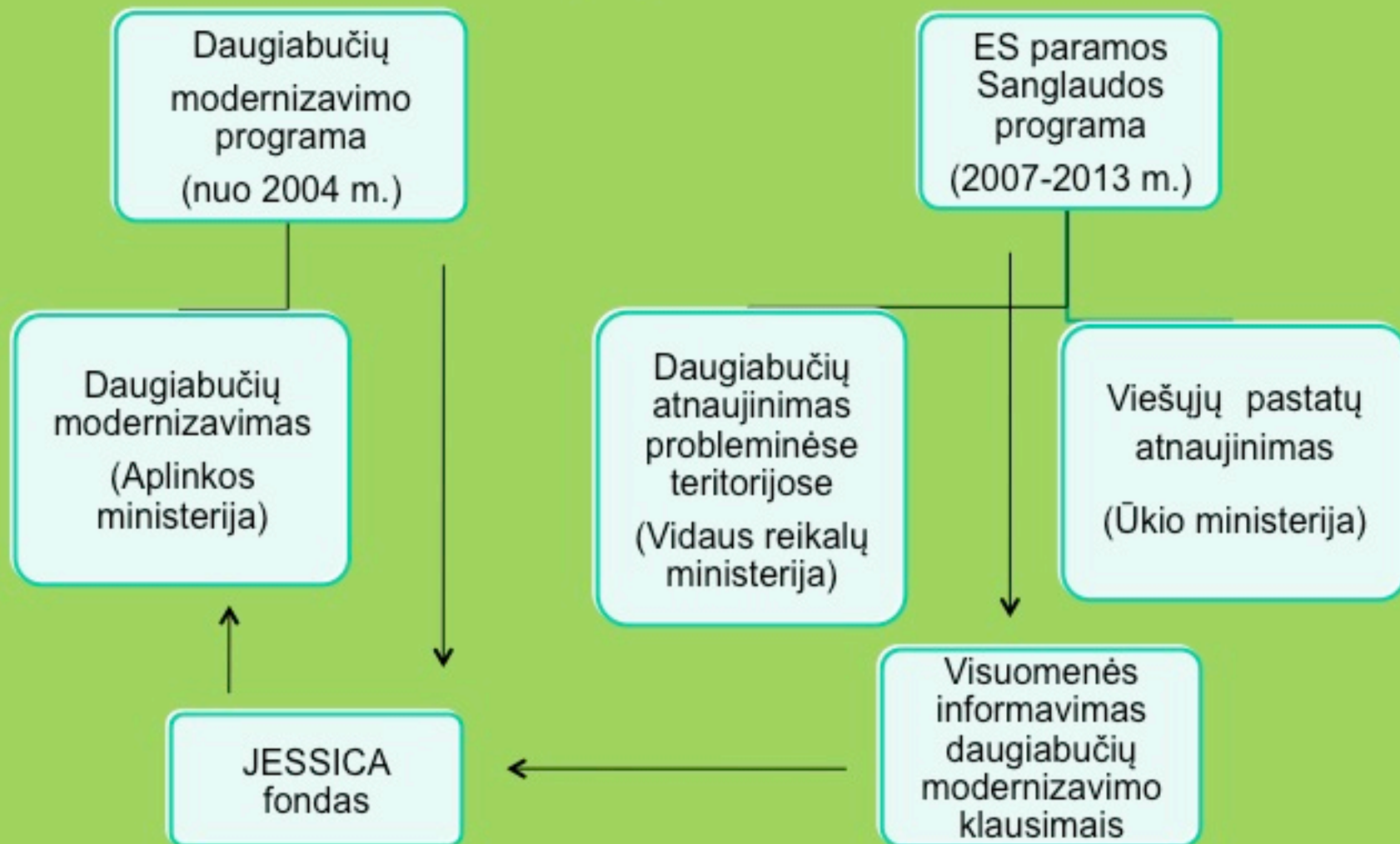
pakeista šildymo sistema (ar jos dalis) – 28,1 proc.

apšiltintos išorinės namo sienos – 15,7 proc.

įgyvendinus priemones, **šilumos sąnaudos apie 70 proc. daugiabučių namų, sumažėjo iki 150 kwh/m²/m** (lyginant su projektinėmis sąnaudomis 180-190 kwh/m²/m)

Esama padėtis: valstybės remiamos pastatų modernizavimo programos

Esama padėtis: valstybės remiamų pastatų atnaujinimo programų ir priemonių finansavimas

Eil. Nr.	Finansavimo šaltiniai ir priemonės	Suma mln. Lt	Lėšų įsisavinimas
1.	JESSICA kontroliuojantysis fondas (nuo 2009-06-01)	516,0	Pasirašytų sutarčių lėšų skolinimui su finansiniais tarpininkais (bankais) vertė apie 113,9 mln. Lt. Pasirašyta 31 kreditavimo sutartis 10,5 mln. Lt sumai.
2.	Daugiabučių atnaujinimas probleminėse teritorijose (2007-2013 m.)	163,5	Pasirašytos 109 sutartys 86,4 mln. Lt sumai.
3.	Viešųjų pastatų atnaujinimas (2007-2013 m.)	1070,6	Sudarytos 477 sutartys 936 mln. Lt sumai.
	<u>Iš viso</u>	<u>1750,1</u>	

Daugiabučių atnaujinimo (modernizavimo) programa

- pirmoji Programos redakcija patvirtinta LRV 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimu Nr. 1213
- pagal šią Programą iki **2011-11-01 įgyvendinta 390** projektų, kurių **investicinė vertė – 347** mln. litų,
iš jų **valstybės parama – 149** mln. litų
- **2011 m. dar įgyvendinami 95** projektai,
kurių **investicinė vertė – 116** mln. litų
iš jų **valstybės parama – 46,6** mln. litų

Daugiabučių atnaujinimo (modernizavimo) programa

- nauja Programos redakcija patvirtinta 2009 m. rugpjūčio 26 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 1119
- Programos pakeitimo esmė – pasinaudoti Europos Tarybos JESSICA iniciatyva ir pasitelkti Programos finansavimui ES struktūrinės paramos lėšas bei pasinaudoti palankia Europos investicinio banko paskola
- šiuo pagrindu įsteigtas Kontroliuojantysis (atsinaujinantis) fondas, kuris užtikrins ilgalaikį Programos finansavimą, teikiant kreditus su fiksuotomis 3 proc. palūkanomis, laikotarpiui iki 20 metų

Daugiabučių atnaujinimo (modernizavimo) programa

- valstybės piniginė parama daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkams nustatyta atsižvelgus į valstybės biudžeto galimybes ir įteisinta Valstybės paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti ir daugiabučiams namams atnaujinti (modernizuoti) įstatyme
- pagal Įstatymą valstybės piniginė parama teikiama projektams, kurie užtikrina ne mažesnę kaip D pastato energinio efektyvumo klasę ir šiluminės energijos sąnaudas, ne didesnes kaip 110-145 kwh/m², priklausomai nuo namo dydžio

Daugiabučių atnaujinimo (modernizavimo) programa

Valstybės parama teikiama:

- kompensuojant 15 proc. investicijų sumos, tenkančios energinį efektyvumą didinančioms priemonėms
- kompensuojant projekto parengimo, administravimo, statybos techninės priežiūros išlaidas iki 100 proc. (Vyriausybės sprendimu iki 2014 m. -100 proc.)
- nepasiturintiems asmenims (turintiems teisę į kompensaciją už šilumą) apmokant visas išlaidas

Daugiabučių atnaujinimo (modernizavimo) programa

- **2011 m. lapkričio 7 d. duomenimis:**
 - Priimta sprendimų dalyvauti Programoje pagal JESSICA modelį – **144**
 - kreiptasi dėl investicinių projektų rengimo pirkimų – **132**
 - BUPA patvirtino investicinių projektų – **72**
 - perka techninių projektų parengimą – **61**
 - Perkami rangos darbai – **51**
 - Kreiptasi į bankus dėl kredito – **35**
 - Patvirtinta paskolų – **31**
- Pagal JESSICA modelį šiais metais įgyvendinamas **31** projektas, vienas jau užbaigtas

Daugiabučių atnaujinimo (modernizavimo) programos perspektyva

- Programos strateginis tikslas ir uždaviniai patikslinami pagal Vyriausybės priimtą naują Strateginio planavimo metodiką (parengta nauja Programos redakcija)
- strateginis Programos tikslas – sumažinti šiluminės energijos (kuro) sąnaudas daugiabučiuose namuose pastatytuose pagal iki 1993 m. galiojusius statybos normatyvus, ne mažiau kaip 20 procentų, paskatinti butų ir kitų patalpų savininkus atnaujinti (modernizuoti) šiuos namus, didinant jų energinį efektyvumą
- Uždaviniai:
- sukurti ilgalaikį gyvenamųjų namų atnaujinimo (modernizavimo) proceso rėmimo ir finansavimo mechanizmą

Programos įgyvendinimo uždaviniai

- užtikrinti Programos reikalavimus atitinkančių projektų kreditavimą ir valstybės paramos teikimą daugiabučių namų butų ir kitų patalpų savininkams, siekiant iki 2020 m. sumažinti šilumos sąnaudas pagal Programą remiamuose daugiabučiuose - ne mažiau, kaip 1000 GWh /metus ir anglies dioksido išmetimus - 230 tūkst. tonų/metus, lyginant su 2004 m.
- plėtoti visuomenės informavimą, švietimą ir mokymą gyvenamųjų namų energinio naudingumo didinimo, atnaujinimo (modernizavimo) klausimais
- vykdyti Programos įgyvendinimo stebėseną, siekiant nustatyti faktinį energijos sutaupymą atnaujintuose namuose, įvertinti atliktų darbų kokybę, įgyvendintų priemonių energinį ir techninį efektyvumą

Programos įgyvendinimo pirmaeiliai veiksmai

- pateikti Seimui Šilumos ūkio įstatymo pakeitimo projektą, suteikiant Vyriausybei ar jos įgaliotai institucijai teisę nustatyti šiluminės energijos suvartojimo maksimalias metines normas daugiabučiams namams, kurios būtų taikomos pagrindžiant bendrojo naudojimo objektų atnaujinimo priemones pagal privalomuosius pastatų naudojimo ir priežiūros reikalavimus
(atsakinga Energetikos ministerija)

Programos įgyvendinimo pirmaeiliai veiksmai

- parengti teisės aktus ir metodines priemones, būtinas aukštųjų ir specialiųjų mokyklų bendrabučių renovacijos finansavimui, panaudojant JESSICA Kontroliuojančiojo fondo lėšas (atsakinga Švietimo ir mokslo ministerija)

parengti ir įgyvendinti demonstracinį projektą “VisaginoEnergvizija” (atsakinga Energetikos ministerija ir Visagino savivaldybė)

Programos įgyvendinimo pirmieji veiksmai

- parengti ir pateikti Vyriausybei teisės aktus, numatant papildomos valstybės paramos teikimą butų ir kitų patalpų savininkams, įgyvendinusiems atnaujinimo (modernizavimo) projektus ir projektines šiluminės energijos sąnaudas sumažinus ne mažiau kaip 40 procentų
(atsakinga Aplinkos ministerija)

Vienbučių namų atnaujinimo skatinimas

Vienbučių ir dvibučių gyvenamųjų namų atnaujinimo skatinamą numatyta vykdyti Klimato kaitos specialiosios programos lėšomis

Aplinkos ministro įsakymu patvirtintos projektų finansavimo kryptys, nustatančios energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir atsinaujinančių energijos šaltinių panaudojimo individualiuose namuose projektų rėmimą

Aplinkos ministro įsakymu nustatyti bendrieji finansuojamų projektų paraiškų priėmimo, atrankos, finansavimo, stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimai

Europos socialinis fondas
Europos regioninės plėtros fondas
Sauglaudos fondas

Sėkmingai įgyvendinti projektai

Investuota - 227 Lt/ m²

717 000 Lt

Apšiltintas stogas, sienos, pakeisti langai, įrengtas individualus šildymo reguliavimas

Sutapyta 65 proc. energijos

439 MWh/m → **154 MWh/m**

Statybos metai: 1972
Patalpų skaičius : 60
Šildomas plotas: 3171 m²

Europos socialinis fondas
Europos regioninės plėtros fondas
Sauglaudos fondas

Apšiltintos sienos, stogas, pakeisti langai, įstiklinti balkonai, atnaujinta šildymo sistema

Energijos sutaupyta – 46%

617 MWh/m

330 MWh/m

Statytas: 1986 m

Butų skaičius: 64

Šildomas plotas: 4864 m²

Investuota – 158 Lt/m²

Europos socialinis fondas
Europos regioninio plėtros fondas
Sauglaudos fondas

VILNIUS

Name – 120 butų

Sutaupyta energijos – 40 %

Apšiltintos sienos ir stogas,
pakeisti langai, įstiklinti
balkonai

Europos socialinis fondas
Europos regioninės plėtros fondas
Sauglaudos fondas

TELŠIAI

Name – 45 butai

Energijos sutaupymas – 60%

Apšiltintas stogas, sienos,
pakeisti langai, įstiklinti
balkonai, atnaujinta šildymo
sistema

Europos socialinis fondas
Europos regioninės plėtros fondas
Sauglaudos fondas

Šiauliai Gardino g. 27

Namas 5 aukštų, 30 butų
Apšiltintas stogas, sienos, pakeisti
langai

Investuota - 780 000 Lt

Energijos sutapymas 50 %

Europos socialinis fondas
Europos regioninės plėtros fondas
Saugausios fondas

Klaipėda Panevėžio g. 9

Namas 5 aukštų, 80 butų

Statytas 1970 m.

Šildomas plotas: 3862 m²

Apšiltintas stogas, sienos,
įstiklinti
balkonai, pakeisti langai,
atnaujinta šildymo sistema

Investuota – 1,275 mln. Lt

Energijos sutaupymas – 60 %

Europos socialinis fondas
Europos regioninės plėtros fondas
Sauglaudos fondas

Pagal JESSICA Plungė Vaišvilos g.

Šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas, langų, lauko durų keitimas, stogo, fasadinių sienų, rūsio perdangos, cokolio, balkonų lubų ir grindų šiltinimas, balkonų įstiklinimas

Geriamojo vandens vamzdinių ir įrenginių keitimas, nuotekų sistemos, elektros instaliacijos, laiptinių remontas.

Energijos sutaupyta – 68 proc.

Investuota: energijos efektyvumą didinančioms priemonėms - 1.029.588 Lt

kitoms priemonėms - 91.443 Lt.

Ačiū už dėmesį